

Ronneby och biblioteken

Biblioteksplan för Ronneby kommun
2020-2023

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	1
Inledning.....	2
Styrande lagar och dokument	2
Bibliotekslagen allmänt och när det gäller folkbiblioteken.....	2
Skollagen och skolbiblioteken	3
Barnkonventionen, andra övergripande planer och samarbeten	3
Ronneby kommun – vision och strategiska målområden.....	4
Biblioteksverksamheten i Ronneby kommun.....	4
Folkbiblioteken	4
Skolbiblioteken	5
Bibliotekens utmaningar nationellt och lokalt	5
Inriktning och mål - biblioteksverksamheten i Ronneby kommun från 2020 fram till 2023...6	
Folkbiblioteksverksamheten fram till 2023.....	6
1. Bibliotek tillgängliga för alla - öppna rum för bildning, upplevelser och samtal.....	6
2. Medier och tillgång till kunskap – ett livslångt lärande och rätten till fri åsiktsbildning.....	7
3. Inspirera till läsupplevelser - och bidra till ökad läs- och språkförståelse	8
4. Stöd i medie- och informationskunnighet - allas möjlighet till digital delaktighet ..	8
Skolbiblioteksverksamheten fram till 2023.....	9
1. Öka likvärdigheten	9
2. Öka medie – och informationskunnigheten (MIK).....	10
3. Öka läsförmågan- och läsintresset.....	10

Inledning

Inom Ronneby kommun finns två bibliotekstyper, vilka skiljer sig något åt när det gäller målgrupp, inriktning och uppdrag. Det finns folkbiblioteksverksamhet där Teknik-, fritid- och kulturnämnden är huvudman, och skolbiblioteksverksamhet med Utbildningsnämnden som huvudman. Enligt aktuell bibliotekslag ska varje kommun ha minst ett folkbibliotek tillgängligt för alla sina kommuninvånare, och kommunens grund- och gymnasieskoleelever ska ha tillgång till skolbibliotek.

Enligt bibliotekslagen ska det också finnas en politiskt antagen plan - en biblioteksplan, för hur den kommunala biblioteksverksamheten ska bedrivas och utvecklas. Biblioteksplanen ska beskriva verksamheten i ett nuläge, men även vara framåtblickande och ge närmare besked om verksamhetens inriktning och omfattning så att kommuninvånarnas förutsättningar att påverka huvudmannens överväganden gynnas. Mål som är satta i biblioteksplanen bör vara av den karaktären att de är uppföljningsbara.

Denna biblioteksplan för Ronneby kommun innehåller en inledande beskrivning av de lagar som styr verksamheterna samt andra dokument som kan påverka. Därefter följer en presentation av kommunens vision och strategiska målområden och biblioteksverksamheterna med de utmaningar biblioteken verkar i och står inför. I sista delen av biblioteksplanen beskrivs inriktning och mål för biblioteken under de kommande åren fram till 2023.

Biblioteksplanen är utformad utifrån de befolkningsmässiga förutsättningar som finns i kommunen, och därmed aktuell budget, lokal- och personalstruktur samt utifrån såväl styrande och lagstadgande som mer övergripande dokument. Biblioteksplanen ligger till grund för biblioteksverksamheterna inom Teknik-, fritid- och kulturnämnden och Utbildningsnämnden. Folkbibliotekens och skolbibliotekens verksamheter konkretiseras i mål och verksamhetsplaner som årligen följs upp. Planen kommer att följas upp i samband med giltighetstidens slut 2023.

Biblioteksplanen för Ronneby kommun för perioden 2020-2023 är antagen av Teknik-, fritid- och kulturnämnden, av Utbildningsnämnden samt 2020-06-25 av Kommunfullmäktige.

Styrande lagar och dokument

Bibliotekslagen allmänt och när det gäller folkbiblioteken

Det offentligt finansierade biblioteksväsendet i Sverige regleras övergripande av bibliotekslagen (SFS 2013:801). Bibliotekslagen är utformad som en ramlag som anger övergripande principer och riktlinjer. Enligt lagtexten är det övergripande ändamålet för alla slags bibliotek i det allmänna biblioteksväsendet (2§) att *verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning*, och att *främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning, forskning samt kulturell verksamhet i övrigt*.

Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla, men biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska enligt bibliotekslagen ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska bl a genom att erbjuda litteratur på de nationella minoritetsspråken, på andra språk, på svenska och på lättläst svenska.

När det gäller folkbiblioteken, ska de enligt bibliotekslagen vara tillgängliga och anpassade efter användarnas behov. Folkbiblioteken ska främja läsning och tillgång till litteratur. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning. Medier och tjänster som erbjuds ska präglas av allsidighet och kvalitet och lånen ska vara avgiftsfria. Folkbiblioteken ska verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas

för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet, d v s folkbiblioteket kan också vara en nyckelaktör när det gäller att öka medborgarnas kunskap om digitala samhällstjänster.

Skollagen och skolbiblioteken

Skolbibliotekens verksamhet och innehåll styrs i första hand av skollagen (SFS 2010:800). Bibliotekslagen hänvisar enbart till skollagens 2 kap. 36§, som innebär att eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska ha tillgång till skolbibliotek. I skollagen finns ingen begreppsdefinition, men i förarbetena till lagen (Regeringens prop. 2009/10:165, 6.10) ges förklaringen att med skolbibliotek avses en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Skolinspektionen är tillsynsmyndighet för skolor och skolbibliotek. För att myndigheten ska godkänna ett skolbibliotek ställs kraven att (Skolinspektionen 2016):

- Eleverna har tillgång till ett skolbibliotek i den egna skolenhetens lokaler eller på rimligt avstånd från skolan som gör det möjligt att kontinuerligt använda biblioteket som en del av elevernas utbildning för att bidra till att nå målen för denna.
- Biblioteket omfattar böcker, facklitteratur och skönlitteratur, informationsteknik och andra medier.
- Biblioteket är anpassat till elevernas behov för att främja språkutveckling och stimulera till läsning.

Barnkonventionen, andra övergripande planer och samarbeten

Från och med 2020 är Barnkonventionen lag i Sverige. Barnkonventionens syfte är att garantera alla barn deras mänskliga rättigheter, och har påverkan på alla de beslut som fattas i Ronneby kommun som på ett eller annat sätt berör barn.

Den lokala biblioteksverksamheten har även att ta i beaktan den regionala kulturplanen för Blekinge 2018-2020 som är antagen av Region Blekinge. Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg som har Region Blekinge som huvudman, är en aktör inom kultursamverkansmodellen. Biblioteksutveckling stödjer kommunernas i huvudsak folkbibliotek inom kompetensutveckling, omvärldsbevakning och samordning. Folkbiblioteken i Blekinge och Kronoberg har ett organiserat låne- och mediasamarbete och samverkar kring bibliotekens webbplattformar.

Ett mediasamarbete inleds under 2020 mellan folkbiblioteken i Sölvesborg, Olofström, Karlshamn och Ronneby när det gäller en gemensam bibliotekskatalog.

Ronneby kommun – vision och strategiska målområden

Ronneby är, en av fem kommuner i Blekinge, med ca 29 700 invånare, varav ca 13 000 bor i Ronneby tätort. Kommunens vision är att:

Ronneby skall vara en framgångskommun där befolkningen och antalet arbetstillfällen ökar. Kommunen ska präglas av ett tillåtande, lyssnande och ansvarstagande ledarskap där omsorg om invånarna, näringslivet och miljön står i fokus. Alla människor ska ha samma rättigheter och lika värde och varje enskild individ skall bemötas med respekt och erbjudas god kommunal service, en attraktiv livsmiljö, ett levande kulturliv och en rik fritid. Den kommunala servicen skall kännetecknas av valfrihet för den enskilde. Det ska finnas en trygg förskola och skola som förbereder våra barn för framtiden samt individanpassad omsorg i livets alla faser. Näringslivet ska uppmärksammas som grunden för allas vår ekonomi och genom nära dialog ges möjlighet att vara delaktiga i samhällsutvecklingen. Naturen och vår miljö skall förvaltas med ett långsiktigt perspektiv så att vi bevarar dess värden till efterkommande generationer. Ronneby behöver ett tydligt ledarskap och tydliga mål för att utvecklas till en jämställd och trygg framgångskommun.” (2015)

För kommunen finns tydliggjorda strategiska målområden vad förvaltningar och bolag ska prioritera i sina verksamhetsplaner för att bidra till att visionen ska uppnås. Målområdena och arbetet med att nå dessa ska ha en koppling till FN:s globala mål för hållbar utveckling – Agenda 2030. Målområdena för 2020 är: Fler jobb - Attraktivt boende - En bra skola - En bra omsorg - En bra socialtjänst - En bra miljö - Bra kultur- och fritidsutbud - Ekonomi i balans.

För 2021 och framåt finns nya strategiska målområden framtagna för kommunen, vilka är: Barn och ungas behov - Attraktiv och trygg livsmiljö för alla - Tillväxt och näringslivssamverkan - Ekonomi i balans för en hållbar utveckling - Attraktiv arbetsgivare.

Biblioteksverksamheten i Ronneby kommun

Folkbiblioteken

I kommunen finns ett stadsbibliotek centralt i Ronneby, filialbibliotek i Bräkne-Hoby, Hallabro, Kallinge, Listerby och Hjorthöjden samt utlåningsstationer i Backaryd och Eringsboda. Filialerna i Kallinge och Listerby är lokalmässigt integrerade med Kallingeskolan respektive Listerbyskolan. Listerby bibliotek är ett meröppet-bibliotek d v s har öppet veckans alla dagar kl 7-22. Organisationen består av 17 personer (14,83 årsverken). Årsbudgeten 2019 låg på ca 12 900 000 kronor. Stads- och filialbiblioteken har öppet för allmänheten ungefär 209 timmar per vecka, inräknat även öppethållande för självservice (utan full bemanning) och meröppet (utan bemanning). Under 2019 tog stads- och filialbiblioteken emot 117 242 fysiska besök, men stor del av servicen ges också via bibliotekets webbplats med möjlighet till nedladdning av e-medier och talböcker på egen hand, som kan göras dygnet om.

Huvudinriktningen för folkbiblioteksverksamheten är att erbjuda förmedling av media och information. Under 2019 lånades det ut 148 608 fysiska medier, 7 310 nedladdningar av e-medier och via Legimus 2 525 nedladdningar. Stor del av verksamheten för barn och unga innebär organiserade besök av/hos skolklasser med bokprat och boklån och besök av förskolegrupper. Förutom individuella lån erbjuds även lån av boklådor till förskolor och grundskolor. Folkbiblioteket samverkar även med personal från barnhälsovård och förskola när det gäller små barns språkutveckling. En gåvobok delas ut till familjen vid ett biblioteksbesök när barnet är 18 månader och ytterligare en bok i samband med att barnet fyller 3 år. Verksamheten erbjuder regelbundna offentliga program för barn och familj och aktiviteter i samband med skolloven. På framför allt stadsbiblioteket erbjuds läsfrämjande- och programverksamhet också för vuxna, ofta i samverkan med det lokala föreningslivet. De som behöver läsa på annat sätt på grund av synskada eller annan läsnedsättning erbjuds inlästa talböcker som

också kan laddas ner av låntagarna själva hemifrån via Myndigheten för tillgängliga medier (Legimus) samt lättlästa böcker eller böcker med stor stil. Om en person kan ta sig till biblioteket på egen hand, erbjuds tjänsten "Boken kommer", d v s hemleverans.

Folkbiblioteket är en mötesplats för studier och samtal, här finns tillgång till trådlöst internet och möjlighet att använda bibliotekets datorer. En stor del den service biblioteket erbjuder och ger stöd i är av teknisk och digital karaktär och hjälp att ta del av samhällsinformation.

Skolbiblioteken

I Ronneby kommun finns tolv grundskolor som bedriver undervisning i årskurserna ett till sex, samt två skolor som bedriver undervisning i årskurserna sju till nio. Grundskolorna ligger i Ronneby, Backaryd, Bräkne-Hoby, Eringsboda, Hallabro, Johannishus, Kallinge, Listerby och i Saxemara. I Ronneby kommun finns även två fristående grundskolor. Skolorna är av varierande storlek och på de olika grundskolorna ser skolbibliotekslösningarna olika ut. Ronnebys högstadieskolor har egna skolbibliotekarier medan de flesta grundskolor istället har en pedagog som arbetar med skolbiblioteket som en del i sitt uppdrag.

Vad beträffar gymnasie- och vuxenutbildningen så har Gymnasieskolan Knut Hahn ett stort skolbibliotek med egen bibliotekspersonal och biblioteket nyttjas även av kommunens andra gymnasieskolor samt vuxenutbildningen.

Det finns ytterligare ett skolbibliotek inom Blekinge folkhögskola, men huvudman för denna verksamhet är Region Blekinge.

Bibliotekens utmaningar nationellt och lokalt

Bibliotekens största utmaning generellt idag är internet och digitaliseringen. Det finns ett stort informationsflöde på nätet, tillgängligt för alla. Internet och digitaliseringen har inneburit förändringar i hur vi rör oss, umgås, hur vi tar del av information, läser och lär oss, våra arbetsrutiner och fritidsvanor. Majoriteten av befolkningen har informationen i sin mobiltelefon. Detta upplevs som positivt för flertalet, men den digitaliserade samhällsservicen har också inneburit att den digitala klyftan ökat. Alla är inte digitalt delaktiga. Det kan ha med ålder, funktionsnedsättning eller språkförbistringar att göra, eller eget val. Detta märker biblioteken av. Mer än hälften av frågorna till biblioteket idag är av teknisk och digital karaktär. Det fria flödet på nätet har också kommit att bli ett växande hot mot demokratin, med starka krafter som inte alla gånger vill väl och nyheter som inte alltid förmedlar sanningen. Det gäller att ha kunskap och förmåga att kunna avläsa vad som är sant och vad som inte är det.

Läsvanor och läsförmågan bland barn och unga har generellt försämrats. I Ronneby, liksom i många andra kommuner, har det länge varit en nedåtgående kurva när det gäller antalet utlån av fysisk media. Däremot ökar antalet nedladdningar av e-medier, framför allt e-ljudböcker, vilket innebär högre kostnader.

En stor utmaning för framför allt kommunerna är det integrationsarbete som följt efter det stora flyktningmottagandet 2015 med efterkommande anhöriginvandring, så även för Ronneby kommun. Många behöver stöd i att lära sig det svenska språket och hur det svenska samhället fungerar.

Det snabbt ökade antalet barn och elever i skolans verksamheter i kommunen, innebär utmaningar i form av att rekrytera behörig personal, anpassa lokalerna och att bygga upp en skolbiblioteksverksamhet i takt med det växande behovet.

Inriktning och mål - biblioteksverksamheten i Ronneby kommun från 2020 fram till 2023

Folkbiblioteksverksamheten fram till 2023

Ronneby kommuns övergripande mål för kultur- och fritidsutbudet är att erbjuda en bredd som ska attrahera olika människors intressen och bidra till att människor med olika bakgrund kan mötas. Kultur- och fritidsutbudet ska vara tillgängligt i hela kommunen. I en "Kulturstrategi för Ronneby kommun" som antogs av den tidigare Fritid- och kulturnämnden 2018, finns även strategier för biblioteksverksamheten.

Följande mål för folkbiblioteksverksamheten har antagits av Fritid- och kulturnämnden (2018):

- Erbjuder ett bra mediebestånd med målet att öka antalet utlån av fysiska medier och e-medier.
- Utöka antalet aktiviteter på bibliotek och därmed öka antalet besökare.
- Stimulera till ökat läsande bland barn och unga, genom att utöka antalet läsfrämjande aktiviteter.

För varje mål finns indikatorer och målvärden framtagna, som möjliggör utvärdering.

Utifrån de utmaningar som folkbiblioteksverksamheten ser såväl utifrån ett nationellt som ett lokalt perspektiv och för verksamheten fastslagna mål, kommer verksamheten att arbeta med följande strategiska inriktningsmål och konkreta åtgärder under tiden 2020 fram till 2023. Detta utifrån de fyra områdena: Biblioteken – Medier – Läsfrämjande – Digital delaktighet:

1. Bibliotek tillgängliga för alla - öppna rum för bildning, upplevelser och samtal

- Trösklarna ska vara låga in till våra bibliotek. Alla ska känna sig bekväma med att besöka biblioteket och använda den service som erbjuds. Det ska kännas tryggt och säkert, även för den som har en fysisk eller annan funktionsnedsättning. Alla ska känna sig välkomna.
- Tillgängligheten till våra bibliotek ska vara god, såväl fysiskt som digitalt, genom att erbjuda generösa öppettider, där till exempel självservice kan ingå som en möjlighet att hålla öppet efter användarnas behov. Var det lokala biblioteket finns och vilken service som erbjuds, ska vara känt för alla i närområdet.
- Vi värnar det sociala mötet. Vi ska erbjuda möjligheter till samtal och upplevelser – i rummet och genom arrangemang och aktiviteter, men i biblioteksrummet ska det också finnas tysta platser för lugn och egenstudier.

Specifika åtgärder fram till 2023:

- ✓ Beakta barnkonventionen i de beslut som fattas som berör biblioteksrummet för barn. Arbeta med samtal och barns delaktighet.
- ✓ Se över möjligheten att öka tillgängligheten till våra bibliotek, framför allt utanför centralorten, där självservice i form av "meröppet" kan vara en möjlig lösning till bättre tillgång och mer generösa öppettider.
- ✓ Se över filialbibliotekens utrustning när det gäller tydligare skyltning, teknik och möblering för såväl samtal som för tysta platser för lugn och egenstudier.

- ✓ Utöka medborgardialogen och arbeta med kundnöjdheten. Förbättra marknadsföring, information och kommunikation om bibliotekets verksamhet och utbud.
- ✓ Arbeta vidare med att uppnå målet att utöka antalet aktiviteter och därmed antalet besökare bl a genom att hitta bättre samverkansmöjligheter med lokala kulturaktörer och andra aktörer i kommunen. Arbeta med en bredd i de programaktiviteter som erbjuds.

2. Medier och tillgång till kunskap – ett livslångt lärande och rätten till fri åsiktsbildning

- Mediebeståndet på våra bibliotek ska vara varierat, aktuellt och ha god kvalitet, både med igenkänning och utmaningar. Genom att erbjuda ett mediebestånd som stödjer yttrande- och informationsfrihet främjar vi en fri åsiktsbildning och bidrar till utvecklingen av ett gott demokratiskt samhälle.
- Alla våra kommuninvånare, utifrån olika åldrar, intressen och behov ska erbjudas ett bra utbud av medier, men i de medieinköp som görs ska framför allt de enligt bibliotekslagen prioriterade målgrupperna främjas först.
- Bibliotekspersonalen ska vara professionell och ha hög medie- och ämneskunnighet vid inköp, men även vara lyhörd för låntagarnas önskemål och behov.

Specifika åtgärder fram till 2023:

- ✓ Beakta barnkonventionen i de beslut som fattas som berör anslagsfördelning och medieinköp.
- ✓ Fortsatt översyn av inköpsförfarandet och hur medieanslaget används utifrån principen – ett bibliotek. Utan utökat kommunalt anslag behöver en översyn göras hur mediebeståndet ska räckas och nå ut till kommunens låntagare på bästa sätt när det gäller inköp, fördelning fysiska medier/-e-medier och fördelning och cirkulation mellan biblioteken.
- ✓ Se över arbetet med guidad vägledning för bibliotekets låntagare när det gäller att hitta fram till rätt media, utifrån fysisk exponering, marknadsföring och i referensarbetet – med målet att nå ut till fler kommuninvånare och utöka antalet utlån.
- ✓ Vi tar utifrån utmaningen att det fria flödet av information på nätet har blivit ett växande hot mot demokratin, i beaktan vid medieinköp att balansera efterfrågan från låntagare med att erbjuda bredd och kvalitet i medieutbudet.
- ✓ Utöka mediasamarbetet med folkbiblioteken i länet genom att genomföra planerad bibliotekskatalogsammanslagning, skapa en gemensam medieplan och tillgängliggöra service och hur beståndet visas via en gemensam webbplattform.
- ✓ En ny regional medietransportupphandling implementeras under 2020. En översyn kommer att behöva göras när det gäller fjärrlånearbete och mediehantering samt transporten inom det regionala mediasamarbetet utifrån resultatet.

3. Inspirera till läsoplevelser - och bidra till ökad läs- och språkförståelse

- Bibliotekspersonalens arbete och verksamhet ska stimulera till ökad läsfärdighet, läsintresse och läsglädje hos barn genom att barnen bjuds in till biblioteksbesök i tidig ålder med kontinuerliga inspirerande "bokprat" och boklån med eget lånekort, samt genom läsfrämjande aktiviteter och programverksamhet för barn och familj.
- Biblioteket i samverkan med andra aktörer som barnhälsovård, förskola och skola ska vara ett betydelsefullt stöd i språkutvecklingen hos de barn som växer upp i kommunen.
- Biblioteket ska främja samtal om litteratur, möte med författare och föreläsare som ger läsglädje, utökade intressen samt nya och vidgade kunskaper.

Specifika åtgärder fram till 2023:

- ✓ Beakta barnkonventionen i det läsfrämjande arbetet.
- ✓ Från höstterminen 2020 kommer barnen i kommunen erbjudas ett eget lånekort när de börjar årskurs 1. Fokus kommer att flyttas till att tidigarelägga den första kontakten med biblioteket genom att vi erbjuder förskolebarn och förskolepersonal biblioteksbesök. Detta innebär färre bokprat för skolelever, vilket bör kunna mötas upp av skolans bibliotekspersonal.
- ✓ 2020 är sista året för Språkstegen. Projektet ska förankras och landa i den dagliga verksamheten och när det gäller fortlöpande och regelbunden samverkan med barnhälsovård, förskola och språkpedagoger.
- ✓ Utveckla samarbetet med kommunens förskolepersonal och skolbiblioteksansvariga och stötta specifikt när det gäller barns språk- och läsförståelse.
- ✓ Resultat av den analys som gjorts när det gäller vilka föräldrar som inte hämtar ut gåvoboken, visar att det är föräldrar på landsbygden som i mindre utsträckning hämtar boken. Se över hur biblioteket kan nå ut till de familjer som har längre avstånd till biblioteket.
- ✓ Låt barn och unga möta författare och ges möjlighet att utveckla ett eget skrivande.
- ✓ Vidareutveckla det litteraturförmedlande arbetet genom att vidga innehållet i programverksamheten, använda andra källor som poddar, diskussionsforum och i sociala medier. Arbeta med att möta människor också på andra platser, utanför biblioteksrummet.

4. Stöd i medie- och informationskunnighet - allas möjlighet till digital delaktighet

- Biblioteket ska ha en aktiv roll i att minska den digitala klyftan, att vägleda och ge våra kommuninvånare en trygghet i att använda internet och olika digitala verktyg och samhällsservice – att känna sig digitalt delaktiga.
- På biblioteket ska det finnas en god standard när det gäller den tekniska utrustning som bibliotekspersonalen använder och som erbjuds biblioteksbesökarna, när det gäller datorer, trådlöst nätverk, sökverktyg och informationsskärmar samt en lättillgänglig webbkatalog och applikation för nedladdning och läsning av e-medier.
- Bibliotekspersonalen ska ha hög digital kompetens, god medie- och informationskunnighet och pedagogisk förmåga när det gäller kunskap om källkritik och informationssökningsarbete.

Specifika åtgärder fram till 2023:

- ✓ Beakta barnkonventionen i det digitala arbetet.
- ✓ Fortsätt att erbjuda service med it-vägledning och enskild vägledning för våra kommuninvånare, med målet att fler kommuninvånare ska känna till att de kan vända sig till biblioteket om de vill ha stöd i teknikfrågor och digital vägledning.
- ✓ Se över och investera i upprustning och utveckling av digital teknik och vägledning på stadsbiblioteket och filialbiblioteken.
- ✓ Förbättra samverkan och samarbete med myndigheter och andra som erbjuder samhälleliga e-medborgartjänster för att utöka bibliotekspersonalens kompetens och underlätta för kommuninvånarna att bli mer digitalt delaktiga.
- ✓ Fortsätta att utveckla bibliotekspersonalens digitala kunskaper och kompetenser bl a genom deltagande i den nationella satsningen Digitalt först. Samverka även med Utbildningsförvaltningen när det gäller kunskapsutveckling och pedagogiskt arbete. Viktigt att få kompetens och kunskap när det gäller utmaningar om hat och falska nyheter på nätet.
- ✓ Fortsätta det digitala berättandet under 2020 inom ramen för mediepedagogens arbete (projektanställning). Öka berättarglädjen hos framför allt barn och unga samt utveckla det digitala och tekniska skapandet för såväl barn som vuxna.

Skolbiblioteksverksamheten fram till 2023

”Skolbiblioteket har en viktig pedagogisk uppgift i att stödja och bidra till elevers lärande i många ämnen. Att kunna läsa, skriva och ha digital kompetens är en förutsättning för lärande, en demokratisk rättighet och viktigt för att kunna vara en aktiv samhällsmedborgare.” (Skolinspektionen 2018)

1. Öka likvärdigheten

- Skolbiblioteket ska på ett likvärdigt sätt vara en integrerad del av skolans undervisning för att främja elevernas lärande och utveckling.
- Alla skolbibliotek ska ha en mediebudget baserad på elevantalet.
- Skolbiblioteken ska ha ett brett medieutbud och böcker på de språk som eleverna har.

Specifika åtgärder fram till 2023:

- ✓ Tydliggöra uppdraget för de skolbiblioteksansvariga lärarna.
- ✓ Fortbildning ska genomföras för alla skolbiblioteksansvariga lärare.
- ✓ Fler skolbibliotekarier anställs på våra F-6 skolor. Riktvärdet ska vara en heltid på 450 elever.
- ✓ Synliggöra skolbiblioteket i skolans kvalitetsarbete.
- ✓ Skapa ett biblioteks nätverk som samlas en gång per termin.
- ✓ Tydliggöra formerna för samverkan mellan skolbibliotekarie och lärare i samtliga ämnen.
- ✓ Skolbibliotekens bokbestånd byggs upp och uppdateras av utbildad personal.
- ✓ Ta fram ett gemensamt system för bokutlån och bokbestånd.
- ✓ Bokbeståndet görs sökbart för eleverna.

2. Öka medie – och informationskunnigheten (MIK)

- Skolbiblioteket ska stärka elevernas medie- och informationskunnighet (MIK) samt förmåga att vara källkritiska. MIK är ett brett spektrum av kunskap och färdigheter om medier och information, där förmågan att kritiskt värdera olika källor är central.
- Skolbiblioteken ska vara en resurs i arbetet med att utveckla elevernas digitala kompetens och i användningen av digitala verktyg och medier.

Specifika åtgärder fram till 2023:

- ✓ Skolbibliotekarierna samverkar med lärarna för att ta fram bra lektionsupplägg kring MIK.
- ✓ Skolbibliotekarierna ger tips på lämpliga faktaböcker.
- ✓ Beståndet av faktaböcker utökas på biblioteken.

3. Öka läsförmågan- och läsintresset

- Skolbiblioteket ska stärka elevernas läsförmåga och läsintresse.
- Alla elever ska få tillgång till böcker för ingångar till sin läs- och skrivutveckling på ett lättillgängligt sätt.
- Skolbiblioteket ska vara en språkstimulerande plats där man läser, skriver, talar och lyssnar på varandra.

Specifika åtgärder fram till 2023:

- ✓ Skolbibliotekarierna visar vilka databaser som finns och hur dessa kan användas i undervisningen.
- ✓ Bokprat för att inspirera till läsning.
- ✓ Anordna läsfrämjande aktiviteter via skapande skola, såsom författarbesök och skivrarworkshops.

Ronneby
KOMMUN